

Broj: 01,02,03-5-1-291/15
Sarajevo, 9.12.2015.

KOLEGIJU PREDSTAVNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH
KOLEGIJU DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH
KOLEGIJU SEKRETARIJATA
ČLANOVIMA DELEGACIJE PSBiH U INTERPARLAMENTARNOJ UNIJI
ČLANOVIMA KOMISIJE ZA VANJSKE POSLOVE PDPSBiH
SEKTORU ZA MEĐUNARODNE ODNOSI I PROTOKOL SEKRETARIJATA
PSBiH

Predmet: *Izveštaj s Konferencije o klimatskim promjenama održanoj u Parizu, 5. i 6. decembra 2015.*

Predsjedavajući Delegacije PSBiH u Interparlamentarnoj uniji Nenad Lalić učestvovao je na Konferenciji o globalnim klimatskim promjenama koja je, u organizaciji Interparlamentarne unije i Parlamenta Republike Francuske, 5. i 6. 12. 2015. održana u Parizu. Na Konferenciji je učestvovala i Marina Mijačević, sekretar Delegacije.

Konferencija je održana u Nacionalnoj skupštini i Senatu Republike Francuske, a prisustvovalo joj je više od 300 delegata iz 90 zemalja članica Interparlamentarne unije. Uvodna obraćanja održali su Claude Bartolone, predsjednik Nacionalne skupštine, Gérard Larcher, predsjednik Senata, Ban Ki-moon, generalni sekretar UN-a, te Saber Chowdhury, predsjednik Interparlamentarne unije. U uvodnom obraćanju, predsjednik Chowdhury je naglasio važnost Interparlamentarne unije kao međunarodne organizacije i njen utjecaj na kreiranje svjetske politike. Kako je rekao, Interparlamentarnu uniju čini 167 zemalja članica, odnosno 43.500 parlamentaraca koji predstavljaju volju više 6,5 milijardi ljudi. Stoga je pozvao kolege da igraju svoju ulogu i učine sve kako bi buduće generacije bile zaštićene od klimatskih promjena.

Naglasio je ulogu parlamenata u davanju svog doprinosa za uspjeh politike u borbi protiv klimatskih promjena budući da parlamenti snose dio odgovornosti za efikasnu provedbu međunarodnih sporazuma, usvajanje i izmjenu zakona, odobravanje nacionalnih budžeta i pozivanju vlada na odgovornost. Umjesto čekanja da se postigne globalni konsenzus moramo učiniti koliko god možemo na nacionalnom nivou da umanjimo klimatske promjene i harmoniziramo globalnu agendu promovirajući veću koherentnost i komplementarnost između novih sporazuma o smanjenju rizika i katastrofa, održivog razvoja i klimatskih promjena, rekao je predsjednik Chowdhury.

Generalni sekretar Ban Ki-moon je u obraćanju naglasio da borba protiv klimatskih promjena predstavlja ekonomski i sigurnosni imperativ. Upozorio je da sat otkucava do klimatske katastrofe i pozvao države da sklope snažan sporazum o ograničavanju globalnog zagrijavanja i transformaciji ekonomije u pravcu zelenih izvora. Pozvao je delegate da ne bježe od teških odluka jer svijet očekuje više od polovičnih mjera i inkrementalnog pristupa. Ban Ki-moon je naglasio da privatnom sektoru treba jasan signal da je prelazak na niže emisije ugljendioksida neizbježan te apelirao na bogate zemlje da predvode smanjenje emisije. Rekao je da konačni sporazum treba da sadrži odredbu o provjeri nacionalnih obećanja u petogodišnjim intervalima, što bi trebalo da počne prije 2020. godine. Transferi tehnologije, znanja i dobre prakse, kao i podrška za izgradnju kapaciteta u zemljama u razvoju su ključni elementi za prilagođavanje klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje

Poseban gost na ovoj konferenciji bio je i Arnold Schwarznegger, predsjednik R20 –Regije za klimatske promjene i bivši guverner Kalifornije. Nakon obraćanja učesnicima Konferencije, Schwarznegger je potpisao sporazum o saradnji R20 s Interparlamentarnom unijom, u kojem je dogovoreno da dvije organizacije rade na projektima koji će ojačati kapacitete i sposobnosti parlamenata u borbi protiv rastuće opasnosti od klimatskih promjena. Zajednički projekti uključit će podizanje svijesti među parlamentarcima na izazov klimatskih promjena te izgradnju međudržavne podrške za akciju, uključujući zakonodavstvo i nadgledanje realizacije međunarodnih i nacionalnih obaveza koje se odnose na smanjenje emisije stakleničkih plinova.

Svi govornici saglasili su se da nema vremena za gubljenje kada su u pitanju klimatske promjene. Svijet više nego ikada treba obavezujući sporazum koji bi trebao biti donesen na sastanku COP21 u narednom periodu, a koji bi sve zemlje članice u svojim parlamentima trebale ratificirati i kroz domaće zakonodavstvo primijeniti. Parlamentarci su iznijeli svoju zabrinutost zbog sporazuma koji bi trebao biti usvojen ali i brojne preporuke. Urgirali su da, iako postoji zajednička odgovornost u djelovanju na klimatske promjene, sporazum treba uzeti u obzir različite kapacitete i mogućnosti svake zemlje u njegovom provođenju, što se posebno odnosi na zemlje u razvoju.

Posebnu pažnju treba staviti na što bolje korištenje prirodnih resursa i smanjenje emisije stakleničkih plinova. Apelirano je da svaka zemlja članica na svim nivoima vlasti preuzme kolektivnu i individualnu odgovornost u smanjenju ugljenmonoksida i pronalasku dugoročno održivih rješenja kako bi se osigurale trajne promjene na globalno društvo i održiv razvoj. Parlamentarci su naglasili svoju odgovornost po pitanju usvajanja zakona, odobravanja nacionalnih budžeta kao i nadgledanja svojih vlada u provođenju klimatskih politika i obaveza.

Budući da je u pojedinačnim izlaganjima naglašen jaz između globalnih ciljeva po pitanju smanjenja klimatskih promjena i nacionalnih obaveza, delegati su istaknuli obavezu da budu oprezni u provođenju i nadzoru sporazuma koji treba biti potpisan u Parizu na UN-ovoj konferenciji o klimatskih promjenama (COP21).

Drugog dana zasjedanja parlamenti su raspravljali o finasiranju koji je i osnova konferencije COP21. Apelirali su da vlade uplate 100 milijardi dolara u Zeleni fond koji bi pomagao zemljama u razvoju da se prilagode i da ostvare doprinos u zaustavljanju klimatskih promjena. Parlamentarci su se založili da je neophodno učiniti sve što je u njihovoj moći kako bi se rast temperature ograničio na dva stepena Celzija. Na kraju konferencije konsenzusom je usvojen dokument koji će zvanično biti usvojen na sljedećoj skupštini Interparlamentarne unije u ožujku 2016. godine u Lusaki, a u kojoj su izneseni određeni zahtjevi sa ciljem da se uvrste u završne dokumente Konferencije COP21 u Parizu.

Izvještaj pripremila:

Marina Mijačević,
sekretar Delegacije PSBiH u IPU

Prilog: Završni dokument usvojen na konferenciji

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

